

Základní škola Hustopeče, Komenského 163/2,
okres Břeclav, příspěvková organizace

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

Cílem krizového plánu školy je stanovit závazný postup pro všechny pracovníky školy v případě řešení krizových situací ve škole. Prevence rizikového chování žáků, kterou škola zajišťuje je sepsána v Minimálním preventivním programu, jehož součástí je i krizový plán.

Krizový plán školy vychází z těchto dokumentů:

1. Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28
2. Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č.j. 10194/2002-14
3. Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č.j.21149/2016
4. Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních č.j. 16227/96-22

KRIZOVÝ TÝM tvoří vedení školy a členové Školní poradenské pracoviště

Ředitel školy: Mgr. Jaroslav Vysloužil

Zástupce ředitele školy: Mgr. Ivana Kahounová (1.stupeň), Mgr. Michaela Fröhlichová (2.stupeň)

Metodik prevence: Mgr. Ivana Franková

Školní psycholog: Mgr. Hana Forejtníková

Výchovný poradce: Mgr. Dagmar Idesová a Mgr. Hana Matějková

Jednotný postup v případě řešení krizových situací ve škole

TABÁKOVÉ VÝROBKY A ELEKTRONICKÉ CIGARETY

Podle ustanovení Školního řádu je ve všech budovách a prostorách školy, ve vytyčeném areálu školy a na všech akcích pořádaných školou zakázáno kouřit jak klasické, tak i elektronické cigarety. Žáci jsou seznámeni s tím, že v případě porušení tohoto zákazu se vystavují přísným kázeňským postihům dle Školního řádu.

Žák přistižený ve škole při konzumaci tabákových výrobků nebo při užívání elektronické cigarety

1. Zabránit v další konzumaci.
2. Tabákový výrobek či elektronickou cigaretu je nutné žákovi odebrat.
3. Pedagogický pracovník o události uvědomí třídního učitele, metodika prevence a vedení školy.
4. Sepíše záznam o události s vyjádřením a podpisem žáka, který bude založen v agendě metodika prevence.
5. Třídní učitel, který je o věci informován vyrozumí o události zákonného zástupce žáka. V závažných případech, zejména s ohledem na věk a chování žáka, jestliže se jednání opakuje, a spolupráce s rodiči není tedy dostatečně účinná, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte (OSPOD).
6. Škola vyvodí sankce dle školního řádu (napomenutí třídního učitele - důtka třídního učitele - důtka ředitele) – oznámení sankce zákonnému zástupci a zaznamenání do dokumentace školy.

ALKOHOL, OMAMNÉ A PSYCHOTROPNÍ LÁTKY (OPL)

Školním řádem je stanoven přísný zákaz požívání alkoholu a OPL ve všech budovách a prostorách školy, ve vytyčeném areálu školy a na všech akcích pořádaných školou. Prodej alkoholu osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet, anebo je v konzumaci alkoholu podporovat. Podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let může být trestným činem nebo přestupkem.

Žák přistižený ve škole při konzumaci alkoholu nebo OPL.

Obdobný postup se použije i u **žáka pod vlivem alkoholu nebo OPL**, kdy nejde prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

1. Okamžitě zabránit v další konzumaci.
2. Alkohol / OPL je nutné žákovi odebrat (za přítomnosti svědka – zaměstnance školy) a uložit na bezpečné místo pro případ důkazu.
3. Pedagogický pracovník o události uvědomí třídního učitele, metodika prevence a vedení školy, sepíše záznam o události s vyjádřením a podpisem žáka (zejména odkud, od koho má alkohol), který bude založen v agendě metodika prevence.

4. Škola zajistí bezpečí žáka – pokud je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na životě, poskytne nezbytnou pomoc a péči a volá záchrannou zdravotnickou službu (tel. 155).
5. Pokud žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a ten si jej vyzvedne, v případě nedostupnosti zákonné zástupce informuje škola OSPOD (§ 10 odst. 4 písmeno g) zákona 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí).
6. Třídní učitel, který je o věci informován vedením školy vyrozumí o události zákonné zástupce žáka.
7. V závažných případech, zejména s ohledem na věk a chování žáka, jestliže se jednání opakuje, a spolupráce s rodiči není tedy dostatečně účinná, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte (OSPOD).
8. Škola vyvodí sankce dle školního řádu (napomenutí třídního učitele - důtka třídního učitele - důtka ředitele) – oznámení sankce zákonnému zástupci a zaznamenání do dokumentace školy.
9. V případě uživatele zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnosti odborné pomoci při řešení takové situace.

NÁLEZ ALKOHOLU a OPL VE ŠKOLE

Pracovníci školy naleznou v prostorách školy alkohol nebo látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní

1. Nalezenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
2. O nález ihned uvědomí vedení školy.
3. Nalezenou látku uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
4. Pokud se jedná o omamnou a psychotropní látku musí vedení informovat Policii ČR (na lince 158), která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.
5. Zpracují stručný záznam o události, který založí metodik prevence.

Pracovníci školy zadrží u některého žáka alkohol nebo látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní

1. Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
2. O nález ihned uvědomí vedení školy.
3. Pokud se jedná o nález OPL informuje vedení Policii ČR (na lince 158), která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.
4. O nález sepiší stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nálezu a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo její/jeho zástupce. Zápis záznamu založí školní metodik prevence.
5. O nález vyrozumí zákonného zástupce žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i OSPOD.
6. V případě, že OPL byla nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předá škola zajištěnou látku přivolanému lékaři.

DISTRIBUCE OPL VE ŠKOLE

1. Distribuce OPL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.
2. Přechovávání OPL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin, ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.
3. Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci OPL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět Policii ČR (na lince 158).
4. Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a OSPOD.
5. Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsaným výše. **NÁLEZ OPL VE ŠKOLE**

DOMÁCÍ NÁSILÍ

Domácí násilí je složité přesně identifikovat a správně vyhodnotit míru a potřebu podpory z vnějšího prostředí. Špatně zvolená forma intervence může mít závažné negativní dopady na řešení celé situace. Násilí, které se odehrává **v rodině žáka**, případně **na žákovi**, se může projevat v jeho chování a může být jedním z důvodů dalších forem rizikového chování (např. záškoláctví, zneužívání návykových látek, sebepoškozování, násilné chování aj.).

Dochází k němu skrytě v soukromí, pedagog je však povinen jednat v okamžiku, **kdy se mu dítě svěří, či pokud zaznamená dlouhodobé nezpochybnitelné známky násilí páchaném na dítěti** (podvýživa, modřiny aj.).

1. Zaměstnanec školy **je povinen tuto skutečnost oznámit Policii ČR a OSPOD**. Pokud tak neučiní, porušuje § 368 Trestního zákona. Pokud se později trestný čin neprokáže, nemůže být pracovník školy odsouzen za pomluvu.
2. Učitel nemůže poskytovat terapeutické služby, nutit dítě k výpovědi či intervenovat v rodině.
3. Při podezření na domácí násilí se může učitel pokusit komunikovat s obětí domácího násilí a přimět jí situaci v zájmu dítěte řešit – například odkázáním na centra pomoci pro oběti domácího násilí. Pokud rodič odmítá komunikovat a situaci řešit, má škola povinnost dát podnět na Policii ČR a OSPOD.

ŠIKANA

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Za šikanování se nepovažuje škádlení a agrese, která nemá znaky šikanování (opakování, záměrnost atd.).

Šikanu neřeší učitel nebo třídní učitel sám, ale o svém podezření na šikanu vždy informuje některého z členů ŠPP (metodik prevence, školní psycholog, výchovný poradce). Společně pak provedou vyšetření šikany a další kroky podle její závažnosti.

Počáteční šikana

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s obětí (oběťmi).
2. Nalezení vhodných svědků.
3. Individuální rozhovory se svědky (nepřípustné je společné vyšetřování agresorů a svědků, hrubou chybou je konfrontace oběti s agresory).
4. Zajištění ochrany obětem.
5. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.
6. Rozhovor s rodiči oběti (provede třídní učitel a některý z členů ŠPP).
7. V případě nutnosti následuje práce s třídním kolektivem, možné je i přizvat odborníky.
8. Ze všech jednání musí být vyhotoven zápis s podpisy zúčastněných, zakládá metodik prevence.
9. Pro potrestání agresora využití výchovných opatření dle klasifikačního řádu.

Pokročilá šikana

1. Prvotní je bezprostřední zajištění bezpečí oběti.
 2. Zastavení skupinového násilí, pokud k němu dochází.
 3. O závažné šikaně ihned informuje vedení školy.
 4. Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.
 5. Zabránění domluvě agresorů (agresory je vhodné úplně oddělit).
 6. Pomoc a podpora oběti – v případě nutnosti vedení školy kontaktuje lékaře. Souběžně probíhá oznámení Policii ČR a kontaktují se zákonní zástupci. Je vhodné kontaktovat také specialistu na šikanu.
 7. Následně proběhne vlastní vyšetření incidentu dle pravidel vyšetřování šikany (viz výše).
- Ze všech jednání musí být vyhotoven zápis s podpisy zúčastněných.
 - Pro potrestání agresora využití výchovných opatření dle klasifikačního řádu.
 - Při jednání s rodiči oběti i agresora je nutná přítomnost více zástupců školy (např. ředitel školy, třídní učitel, výchovný poradce, psycholog, metodik prevence).
 - Pedagogičtí pracovníci musí postupovat ve shodě.
 - Při jednání s rodiči šikanovaného je nutné je ubezpečit o snaze dítě ochránit.
 - O řešení šikany musí být vyhotovený zápis, který zakládá metodik prevence.

KYBERŠIKANA

Kyberšikana rozumíme šikanování jiné osoby pomocí informačních technologií – internetu, mobilních telefonů apod. Nejčastěji se jedná o vydírání, ubližování, ztrapňování, obtěžování, zastrašování, ohrožování aj. Pachatel často jedná anonymně.

Při výskytu kyberšikany učitel doporučí žákům (příp. rodičům) tento postup:

1. Zachovat klid.
2. Uschovat si důkazy (SMS zprávy, e-mailové zprávy, zprávy z chatu, uložte www stránky apod.).
3. Ukončit komunikaci s pachatelem.
4. Blokovat pachatele a blokovat obsah, který rozšiřuje.
5. Identifikovat pachatele (pokud to neohrozí oběť)
6. Oznamit útok dospělým (učitel, rodič) – svěřit se blízké osobě.
7. Nebát se vyhledat pomoc u specialistů – kontaktovat specializované organizace, poradny, případně Policii ČR.

Postup při výskytu kyberšikany z pohledu školy

Vzhledem k tomu, že kyberšikana je úzce propojena s tradičními formami šikany a vždy se odrazí ve vztazích ve škole, je kyberšikana také v prostředí školy řešena podobným způsobem.

1. Učitel informuje některého člena ŠPP a společně postupují následujícím způsobem:
2. Podpořit oběť a zajistit její bezpečí, zajistit, aby kyberšikana dále nepokračovala, odstranit závadný obsah z internetu – např. smazat videa, která oběť ponižují, odstranit závadné fotografie.
3. Zajistit co nejvíce důkazních materiálů. Důkazní materiály dále využijeme v rámci vyšetřování, při komunikaci s rodiči agresorů a rodičů oběti.
4. Incident vždy vyšetřit: kde probíhal, jak dlouho trval, kdo se do něj zapojil,
5. Informovat rodiče oběti i rodiče agresora.
6. Škola nemůže potrestat žáka, pokud kyberšikana prokazatelně neprobíhala v době školní výuky ani v rámci aktivit pořádaných školou.
7. V závažnějších případech kyberšikany (kyberšikana naplňuje skutkovou podstatu trestného činu) škola doporučí rodičům oběti kontaktovat Policii ČR. Pokud šikana probíhala v době výuky učiní tak sama.

KRÁDEŽE A VANDALISMUS

a) Krádeže jsou protiprávním jednáním, a jakmile se škola o takovém jednání dozví, bude tuto skutečnost hlásit orgánům činným v trestním řízení, nebo doporučí poškozenému (jeho zákonnému zástupci), aby se na tyto orgány obrátil.

b) Nošení cenných věcí (zejména věcí malých rozměrů) do školy je rizikové chování, které může vést k jejich odcizení. Škola žákům doporučuje nenosit cenné věci, které nesouvisí s vyučováním a vzděláváním. Na škole není stanoveno místo na odkládání věcí.

c) Pedagogové vedou žáky k tomu, aby dokázali protiprávní jednání rozpoznat, byli všímaví vůči svému okolí a v případě, kdy budou svědky takového jednání, ohlásili věc pedagogickému pracovníkovi školy.

Postup při nahlášení krádeže žákem

1. Třídní učitel o události pořídí záznam na základě výpovědi poškozeného. Informuje jeho zákonné zástupce.
2. Třídní učitel prošetří okolnosti krádeže.
3. V případě, že třídní učitel odhalí pachatele, informuje jeho zákonné zástupce.
4. V případě škody většího rozsahu vedení školy vyrozumí Policii ČR.
5. V případě opakovaných krádeží hlásí vedení školy pracovníkům OSPOD.
6. Přestupek je hodnocen různými stupni kázeňských opatření dle školního řádu.

Prevence vandalismu

Každý je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil, a proto po něm bude škola požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti. V poučeních o bezpečnosti a ochraně zdraví je třeba se problematice vzniklých škod věnovat a žáky opakovaně upozorňovat na jednání, které k poškození majetku vede a jak se takovému jednání vyhnout.

Postup při vzniku škody

1. O vzniklé škodě na školním majetku je třeba vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka. Záznam vyhotoví osoba, která škodu odhalila. Vhodné je také poříditi dokumentační fotografie.
2. Se vzniklou situací je seznámeno vedení školy.
3. Náhradu úmyslně způsobené škody škola důsledně vymáhá po zákonných zástupcích žáka. Náhrada škody není sankce, ale samozřejmost.
4. Pokud nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu škody a škoda je většího rozsahu, vedení školy informuje Policii ČR.
5. V případě opakovaného jednání a v případě selhání výchovných opatření zvolených školou k zabránění ničení školního majetku, hlásí vedení školy pracovníkům OSPOD.
6. Přestupek je hodnocen různými stupni kázeňských opatření dle klasifikačního řádu školy.

ZÁŠKOLÁCTVÍ

Za záškoláctví je považována neomluvená absence žáka základní školy při vyučování (absenci žáka omlouvá pedagogický pracovník, nikoliv rodič, a to na základě písemné žádosti zákonného zástupce, vždy v souladu s pravidly školy, která jsou uvedena ve školním řádu).

Postup pro řešení neomluvené absence je součástí školního řádu.

PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY A SEBEPOŠKOZOVÁNÍ:

Porucha příjmu potravy (PPP) – jedná se o okruh onemocnění, kam patří mentální anorexie – bulimie a také přejídání spojené s jinými psychickými poruchami. U PPP jsou typické obavy z tloušťky, manipulace s jídlem, sloužící ke snížení hmotnosti a zkreslené vnímání vlastního těla. Nejčastěji se projevují během dospívání a rané dospělosti, ale mohou se rozvinout i v pozdějším věku nebo naopak v dětství.

Sebepoškozování – je agresivní chování člověka, které je nasměrováno proti němu samotnému. Pro sebepoškozování je charakteristické, že se opakuje, je návykové. U dospívajících se v různé míře objevuje často.

Při podezření na PPP nebo sebepoškozování

1. O svém podezření učitel informuje některého člena ŠPP a poradí se o dalším postupu.
2. Rozhovor se žákem – ověření podezření, nabídnutí pomoci, vysvětlení, proč musíme o podezření informovat rodiče.
3. Schůzka se zákonnými zástupci žáka – informace o podezření na PPP nebo o sebepoškozování.
4. Zákonným zástupcům je doporučeno kontaktovat klinického psychologa nebo lékaře.
5. Z jednání se zák. zástupci musí být vyhotoven záznam.